

Resultat från Delaktighetsbarometern 2025 om försörjning och ekonomiska svårigheter

Ylva Krokfors, Pol.lic. Sakkunnig inom social- och hälsovårdspolitik, Invalidförbundet
ylva.krokfors@invalidiliitto.fi

Delaktighetsbarometerns syfte och genomförande

- Syftet med delaktighetsbarometern var att få information om delaktighet bland personer med funktionsnedsättning och att använda den insamlade informationen för att främja deras delaktighet
- Barometern planerades av en arbetsgrupp bestående av anställda vid Invalidförbundet, medlemsrepresentanter från medlemsföreningarna samt samarbetspartner till Invalidförbundet, t.ex. forskare.
- Barometern genomfördes som en elektronisk enkät i oktober–november 2025, och det var möjligt att svara på finska, svenska och engelska
- Totalt 1624 personer svarade
 - I den första barometern år 2023 deltog 1136 personer

För vem?

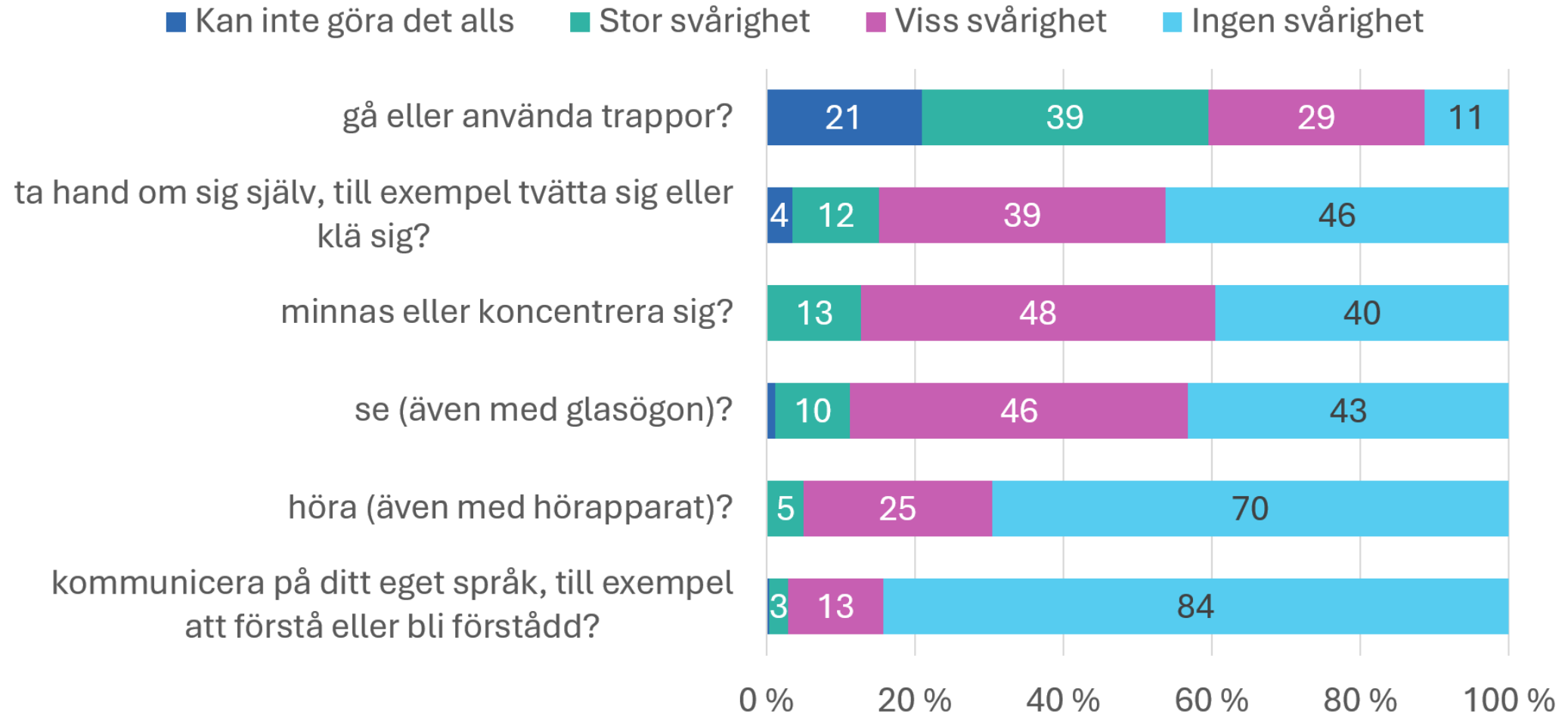
- Delaktighetsbarometern riktade sig till personer som fyllt minst 15 år och som har rörelsehinder eller funktionsnedsättningar
- Med rörelse avses att byta och upprätthålla kroppsställning, bära, flytta och hantera föremål, gå och bland annat använda trappor samt att förflytta sig med transportmedel (Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa, WHO)
- Som person med funktionsnedsättning betraktas en person som har stora svårigheter eller inte alls kan utföra minst en av följande grundläggande aktiviteter:
 - se (även med glasögon)
 - höra (även med hörapparat)
 - gå eller använda trappor
 - minnas eller koncentrera sig
 - ta hand om sig själv, till exempel tvätta sig eller klä sig
 - kommunicera på sitt eget språk så att man förstår andra och blir förstådd av andra (WG-SS)

Delaktighetsbarometern 2025

1. Bakgrundsinformation
- 2. Levnadsförhållanden**
- 3. Försörjning**
4. Hälsa och funktionsförmåga
5. Delaktighet och deltagande
6. Kultur- och idrottstjänster
- 7. Hälso- och sjukvårdstjänster**
8. Hjälpmedel för motionering inom medicinsk rehabiliteringsservice
9. Hjälpmedel för motionsutövning
- 10. Socialtjänster**
11. Att vistas och röra sig i naturen
12. Tjänster som stöder mobilitet
13. Med dina egna ord - Hur har tjänsterna stöttat ditt deltagande under det senaste året?

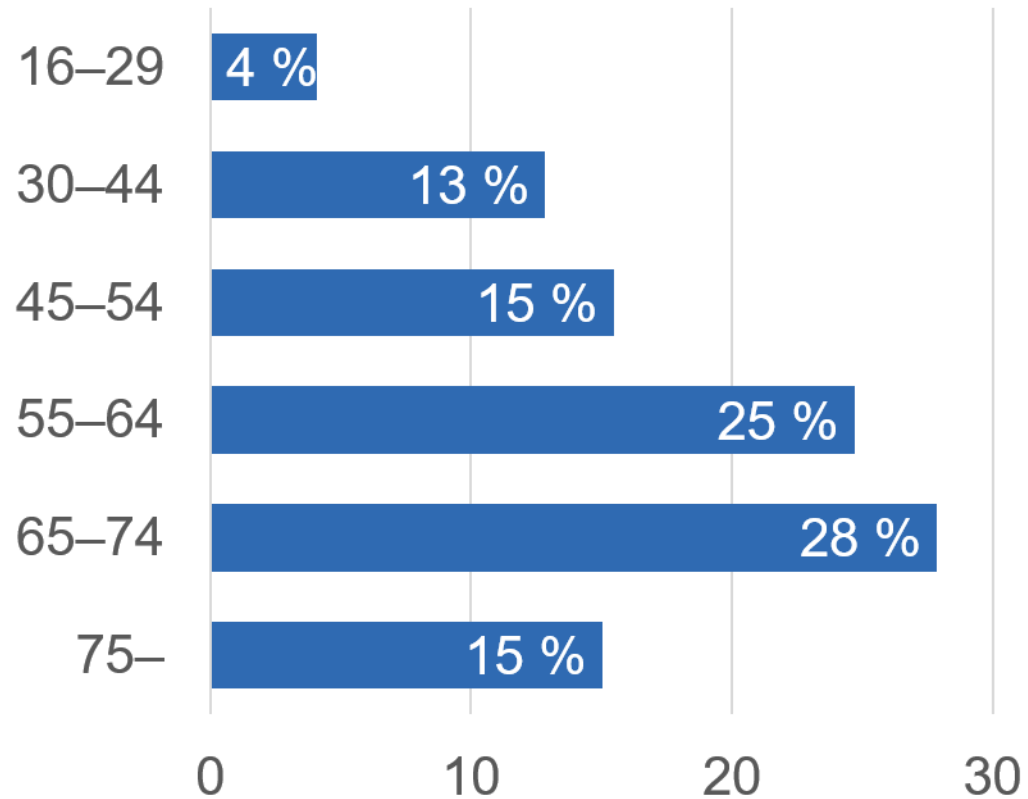
Har du svårt att...?

(% av de svarande), n=1623

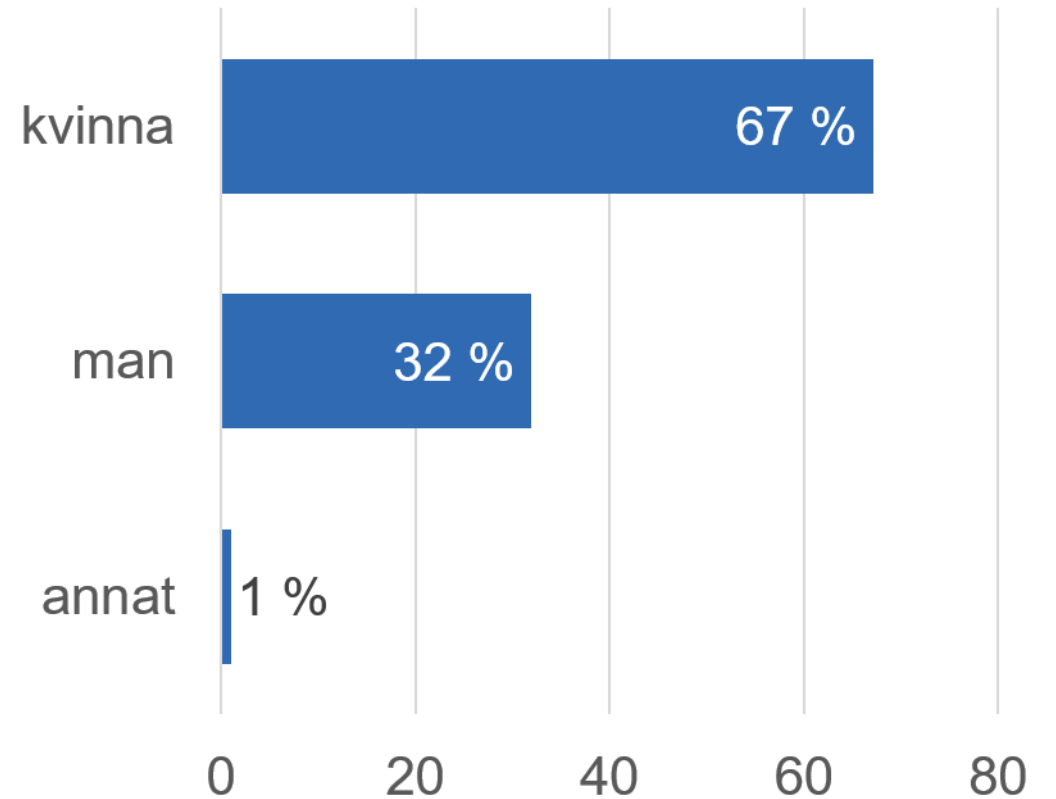

Bakgrundsinformation

Åldersgrupp (%), n=1611

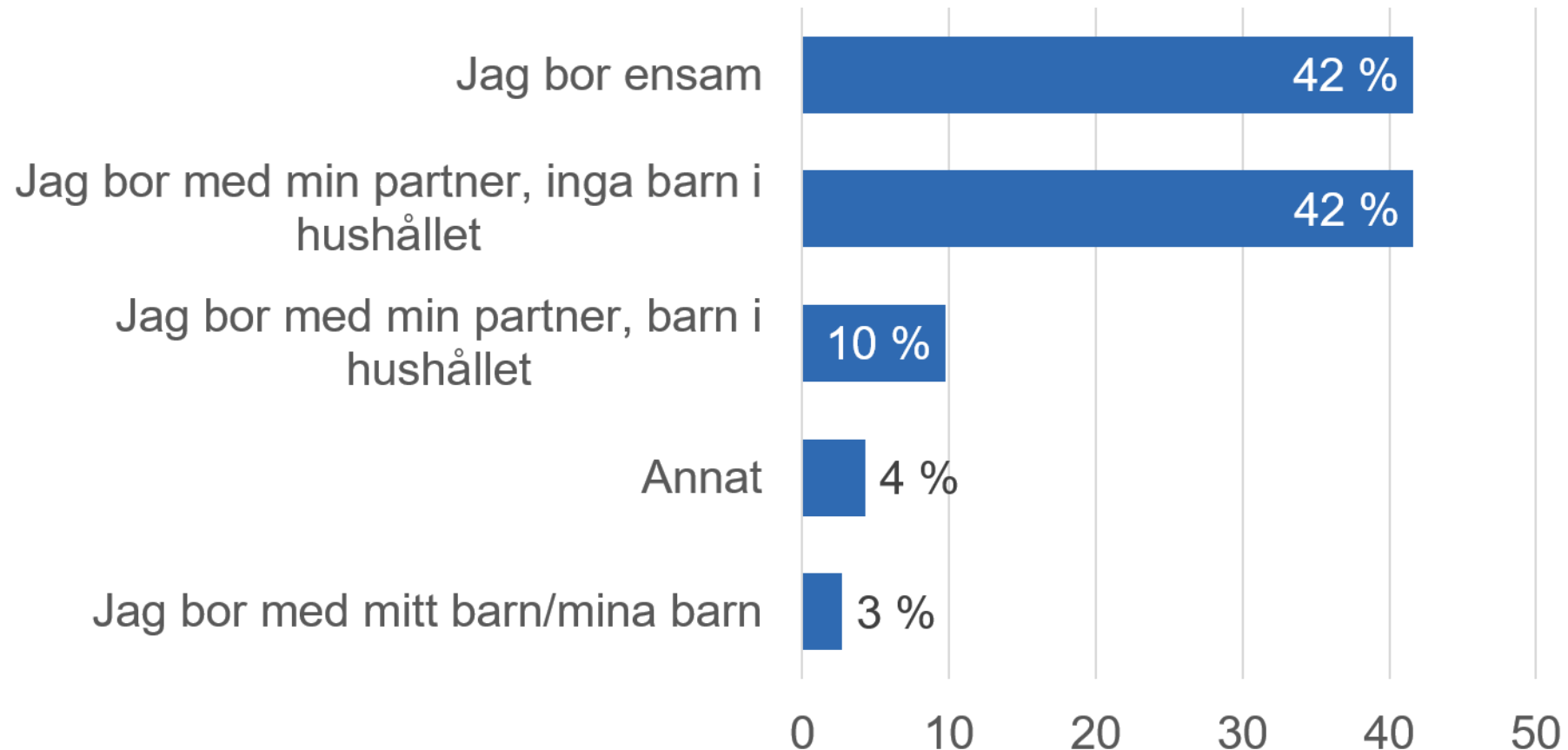

Kön (%), n=1615

Hushållets sammansättning

Vilka personer ingår i ditt hushåll? (%), n= 1623

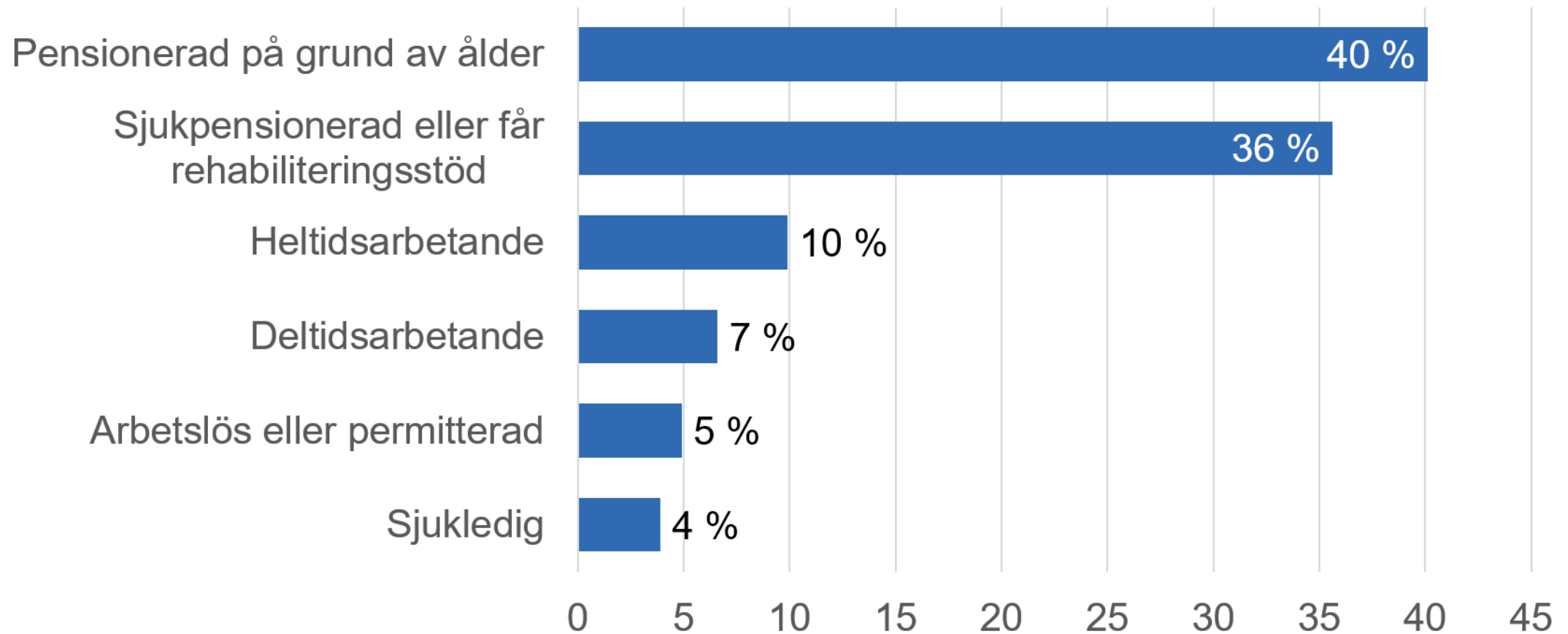

Boendeform och bostadsområde

- De flesta bodde i höghus (44 %), egnahemshus (34 %) eller rad- eller parhus (18 %)
- En liten andel bodde i servicebostad eller gruppboende (3 %)
- Respondenterna bodde huvudsakligen i stadsområden:
 - 41 % i förort eller villaområde utanför centrum
 - 20 % i stadskärnan
 - 12 % i staden men i ett lantligt område
- Sammanlagt 24 % bodde på landsbygden eller i mindre tätorter

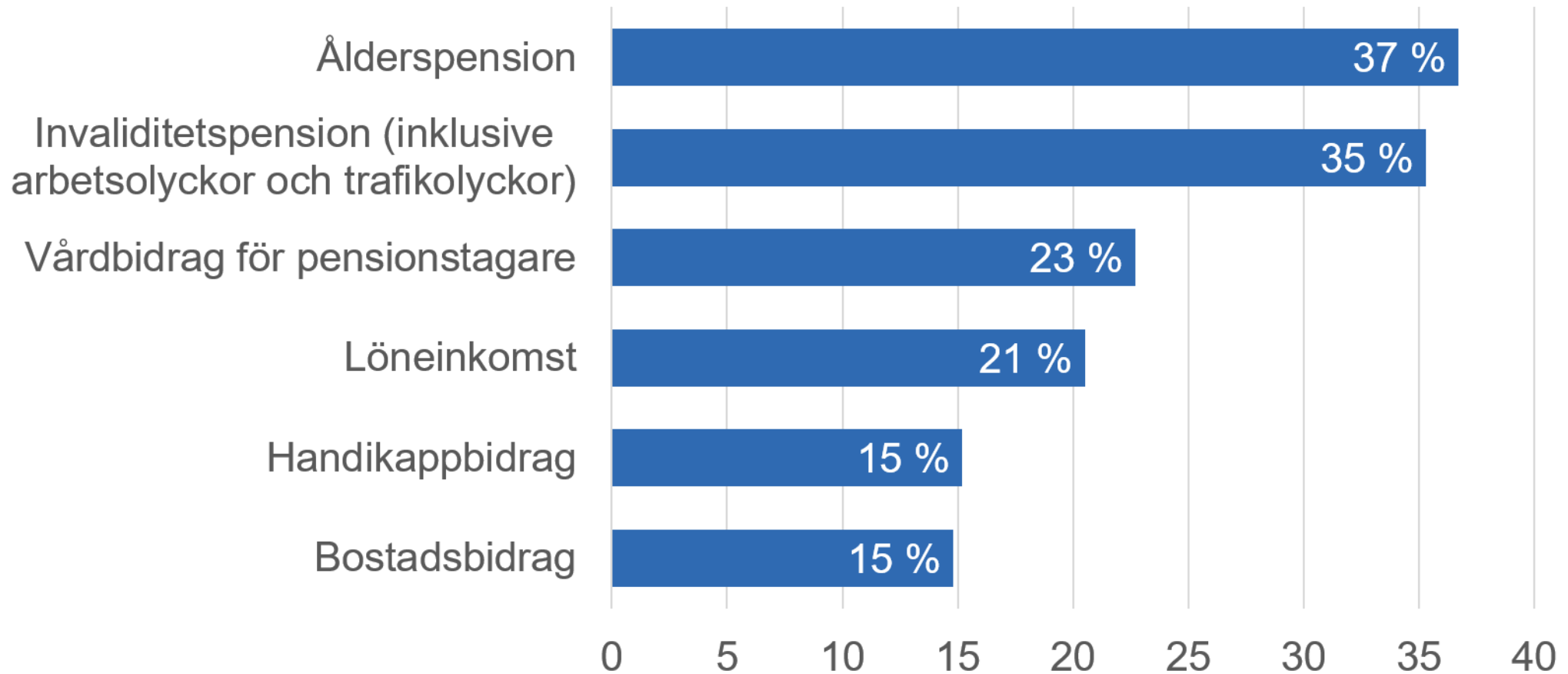
Majoriteten av respondenterna var pensionerade på grund av ålder eller arbetsoförmåga

Är du för tillfället huvudsakligen... (%), n=1622

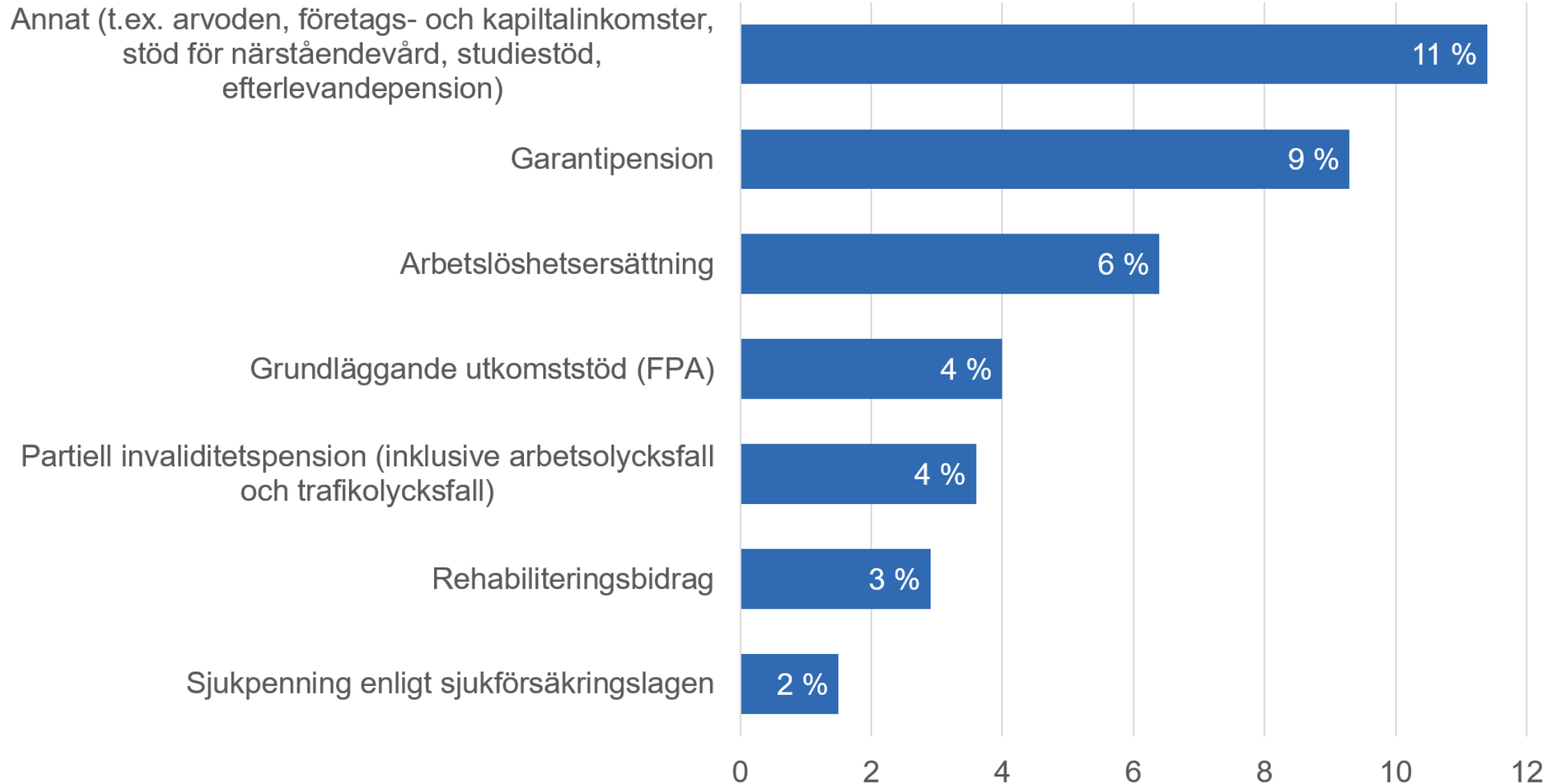

Respondenternas försörjning grundade sig oftast på pensioner

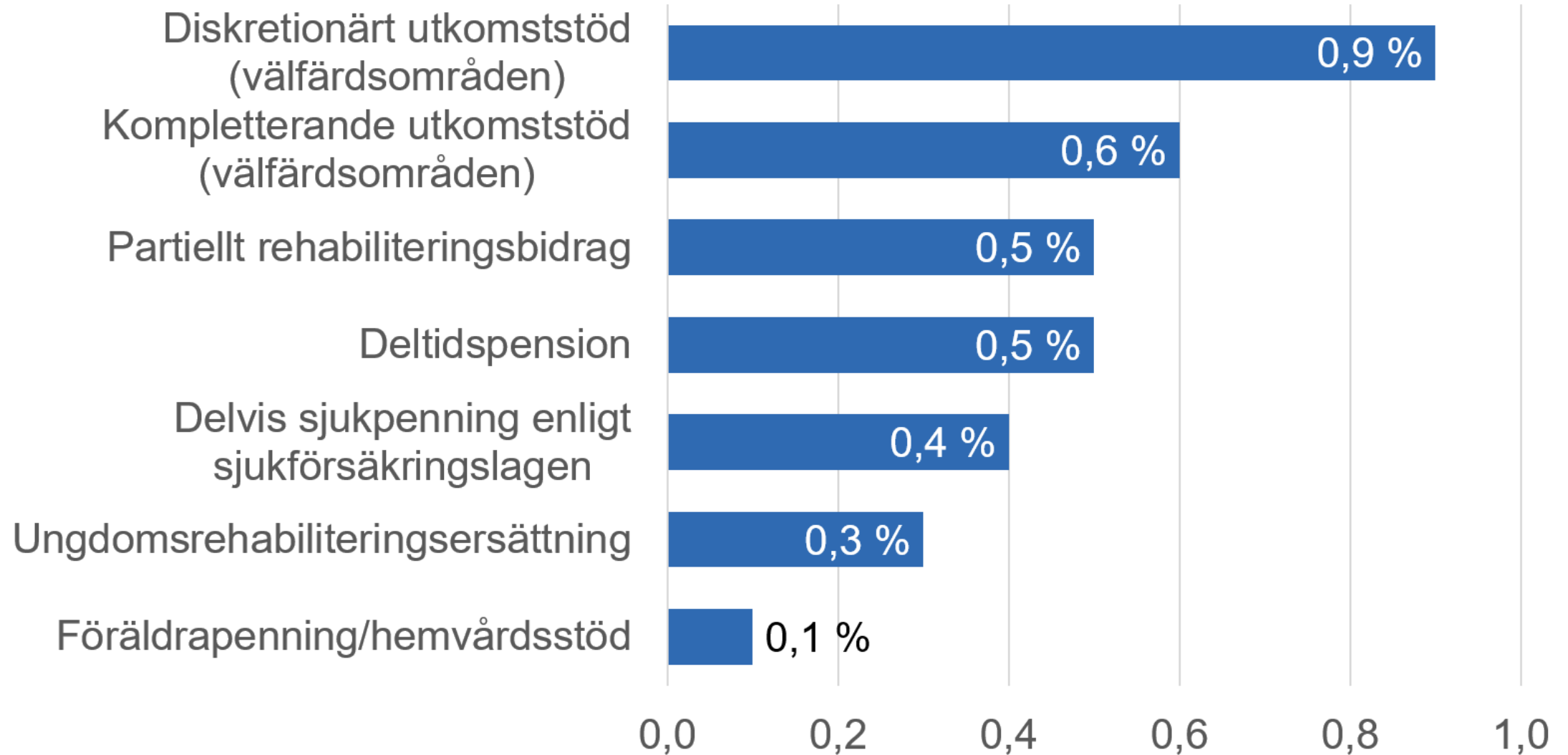
Vad bygger din försörjning på? (%), n=1617

Vad bygger din försörjning på? (%), n=1617

Vad bygger din försörjning på? (%), n=1617

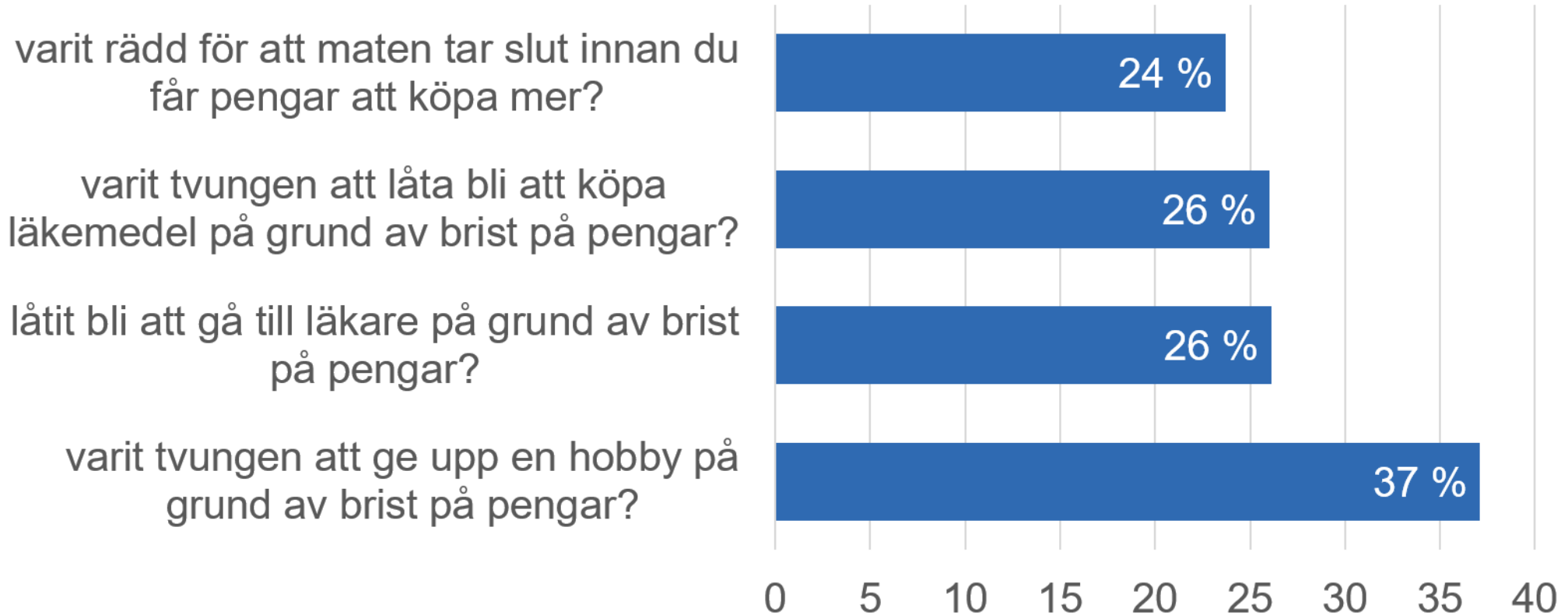

Fler utmaningar med försörjningen jämfört med befolkningen i stort

- I barometern användes frågor från THL: s (Institutet för hälsa och välfärd) befolkningsundersökning Hälsa i Finland om att avstå från mat, läkemedel eller läkarbesök på grund av brist på pengar
- Av dem som svarade på Delaktighetsbarometern hade **38 %** (n=615) under det senaste året varit tvungna att avstå från minst ett av dessa
- År 2024 var motsvarande andel i hela befolkningen 23 % (Hälsa i Finland 2024)

Svårigheter med försörjning

Har du någon gång under de senaste 12 månaderna...
(%), n=1602-1608

Svårigheter med försörjning

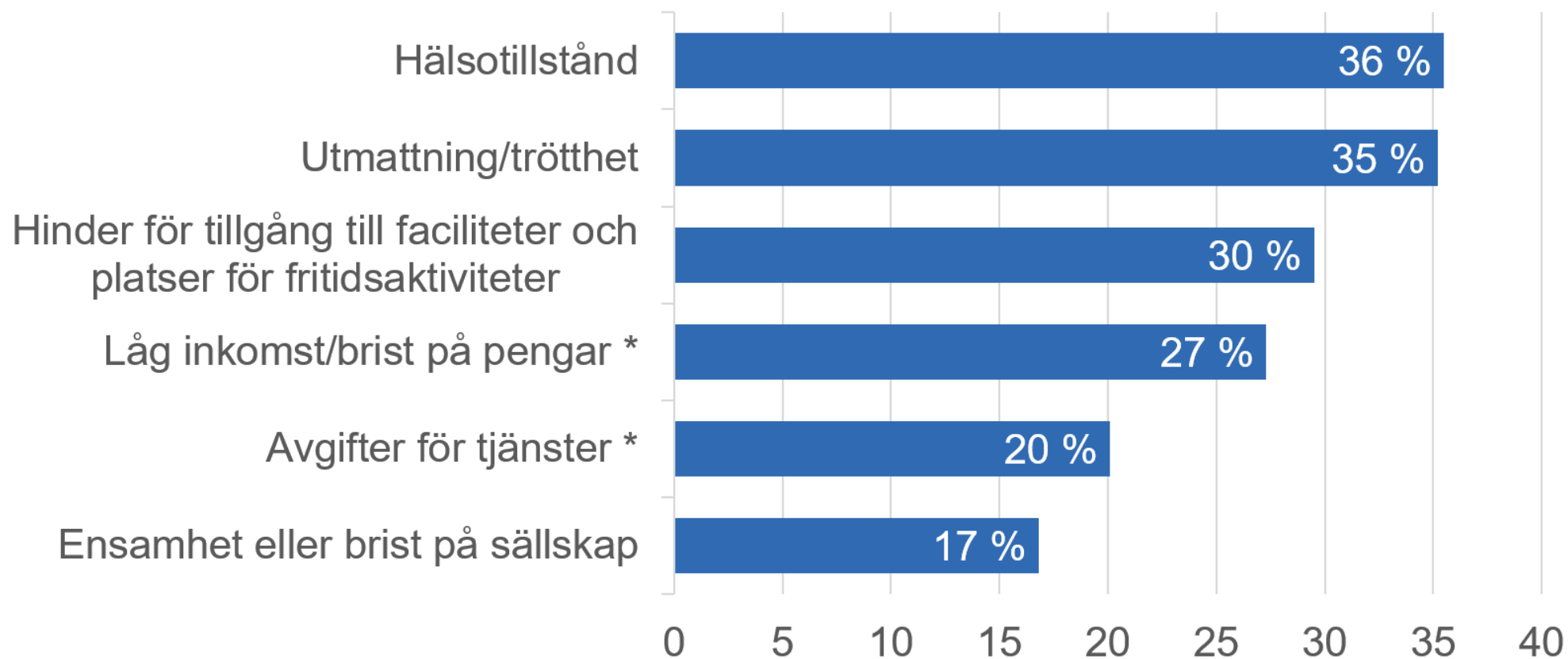
- **24 % (n=380) har oroat sig för att maten ska ta slut**
 - I barometern 2023 var andelen 23 %
 - I hela befolkningen 14 % (2024)
- **26 % (n=418) har avstått från läkarbesök**
 - I barometern 2023 var andelen 25 %
 - I hela befolkningen 16 % (2024)
- **26 % (n=416) har avstått från att köpa läkemedel**
 - I barometern 2023 var andelen 24 %
- **37 % (n=597) har varit tvungna att ge upp en hobby**
 - I barometern 2023 var andelen 31 %

Klientavgifter inom social- och hälsovården

- **För 54 % har allt för höga klientavgifter försvårat tillgången till hälso- och sjukvårdstjänster**
 - I barometern 2023 var andelen 53 %
 - I hela befolkningen 35 % (2024)
- **För 28 % har alltför höga klientavgifter försvårat tillgången till socialtjänster**
 - I barometern 2023 var andelen 23 %
 - I hela befolkningen 10 % (2024)

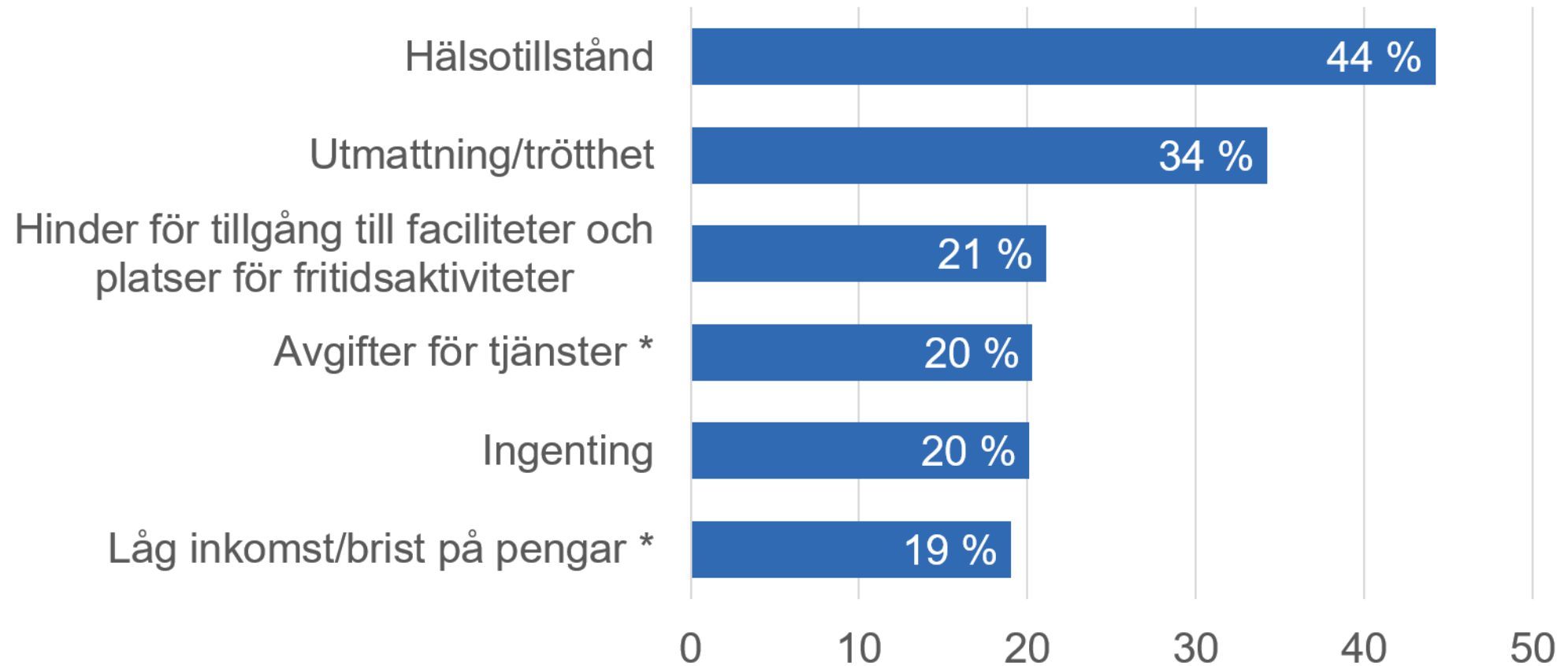
Försörjningssvårigheter hindrar deltagande i kulturtjänster

Välj 3 saker som mest hindrar (eller försvårar) din deltagande i kulturtjänster (%), n=1313

Och också i motionstjänster

Välj 3 saker som mest hindrar (eller försvårar) din deltagande i motionstjänster (%), n=1028

Upplevelsen av delaktighet och försörjningssvårigheter

- Upplevelsen av delaktighet mättes med THL: s Delaktighetsindikator (Experiences of Social Inclusion Scale; ESIS), som består av tio påståenden om bland annat känslan av meningsfullhet, tillhörighet och möjligheter att agera
- Summan av poängen på skalan 0–100; ett resultat under 50 poäng beskriver mycket låg delaktighet
- Bland respondenterna upplevde 21 % mycket låg delaktighet
 - I hela befolkningen var motsvarande andel 10 % (2024)
- Bland dem som varit tvungna att avstå från mat, läkemedel eller läkarbesök (n=615) upplevde 35 % mycket låg delaktighet

Med egna ord-citat

”Det har funnits tillfällen då jag har tvingats hoppa över medicineringen och avstå från läkarbesök eftersom jag inte haft råd.”

”Har försökt få hjälp med brist på pengar, men sambo inkomster påverkar, och han inte ens köper mat.”

”Transportstöd har gjort det möjligt att delta i aktiviteter – som till exempel fritidsintressen – och träffa vänner. Jag väljer dock ofta att avstå, eftersom kostnaden för en tur-och-retur-resa – drygt sex euro – är för hög när man lever på socialbidrag”.

Referenser

- Institutet för hälsa och välfärd (THL). [Experiences of social inclusion scale \(ESIS\)](#).
- Institutet för hälsa och välfärd (THL). [Terve Suomi 2024 - kyselyosuuden indikaattoritaulukot](#). (Uppdaterad 15.5.2025).
- Lehtiö J, Hiekkala S. [Osallisuusbarometri 2025](#). (Publicerad 10.6.2026).
- Washington Group on Disability Statistics (WG). [The Washington Group Short Set on Functioning \(WG-SS\)](#). (Publicerad 11.10.2022).
- World Health Organization (WHO). [International Classification of Functioning, Disability and Health \(ICF\)](#).

*YHDENVERTAINEN
JA ESTEETÖN SUOMI*